

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 304/2024-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného IK Advisory s. r. o., Jakubovo námestie 19, Bratislava, proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava I č. k. 2T/23/2022-921 z 10. januára 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. februára 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) označeným uznesením mestského súdu. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého uznesenia a priložených príloh vyplýva nasledovný skutkový stav:

3. Sťažovateľovi bolo uznesením vyšetrovateľa z 26. júla 2021 vznesené obvinenie pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona (vedenie motorového vozidla počas zákazu činnosti viesť motorové vozidlo). Na základe uznesenia o vznesení obvinenia zo 17. októbra 2021 je sťažovateľ trestne stíhaný aj pre prečin kupliarstva podľa 367 ods. 1 a 2 Trestného zákona v trestnom konaní vedenom na mestskom súde pod sp. zn. B4-2T/23/2022. V tomto trestnom konaní bol sťažovateľ uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) z 19. októbra 2021 vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Uznesením okresného súdu z 1. februára 2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) z 28. februára

2022 došlo k zmene dôvodov väzby tak, že sa väzba vzťahuje aj na uvedený trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia.

4. Po podaní obžaloby prvostupňový súd rozhodol o ponechaní sťažovateľa vo väzbe z nezmenených dôvodov. Sťažnostný krajský súd následne na základe sťažnosti sťažovateľa uznesením sp. zn. 3Tost/53/2022 z 13. mája 2022 prvostupňové uznesenie o ponechaní vo väzbe zrušil, nahradil väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka, prepustil ho na slobodu a uložil mu podľa § 80 ods. 2 a § 82 ods. 1 Trestného poriadku primerané povinnosti a obmedzenia pre potreby dosiahnutia účelu väzby, a to povinnosť oznámiť súdu, ktorý vedie konanie, každú zmenu miesta pobytu a zákaz poskytovania masážnych služieb a akejkolvek ich inzercie.

5. O návrhu sťažovateľa na zrušenie uložených povinností a obmedzení a zmenu zákazu poskytovania masážnych služieb v rámci výkonu živnostenského oprávnenia alebo v pracovnom pomere a akejkolvek inzercie rozhodol okresný súd uznesením sp. zn. 2T/23/2022 z 30. januára 2023 tak, že ho zamietol. Sťažnosť proti uzneseniu prvostupňového súdu krajský súd uznesením sp. zn. 1Tos/18/2023 z 8. februára 2023 bez meritórneho preskúmania zamietol ako neprípustnú podľa § 193 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.

6. Následne 21. decembra 2023 podal sťažovateľ ďalší návrh na zrušenie alebo zmenu uloženého obmedzenia s odôvodnením, že poskytovanie masážnych služieb je jeho profesiou a na základe uloženého obmedzenia ostal bez možnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Okrem toho je invalidný dôchodca a jeho finančná situácia je neúnosná. Uložené obmedzenie je podľa sťažovateľa neprimerané a nekorešponduje s jeho trestnou činnosťou. Napadnutým uznesením, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 29. januára 2024, mestský súd návrh na zrušenie a zmenu uložených povinností a obmedzení zamietol. Sťažovateľa poučil, že sťažnosť proti uzneseniu nie je prípustná.

7. Rozsudkom mestského súdu zo 16. októbra 2023, ktorý dosiaľ nie je právoplatný, bol sťažovateľ uznaný vinným pre prečin kupliarstva podľa § 367 ods. 1 Trestného zákona a prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 248 ods. 1 Trestného zákona. Uvedená trestná vec je aktuálne prejednávaná krajským súdom pod sp. zn. 3To/15/2024.

8. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ namieta, že uložené obmedzenie ho zásadne obmedzuje vo výkone jeho podnikateľskej činnosti formou podnikania aj pracovného pomeru, na ktorú má príslušnú kvalifikáciu. Sťažovateľ je tak nútený si požičiavať finančné prostriedky na základné životné potreby, pretože jeho invalidný dôchodok na neustále rastúce životné náklady nepostačuje. Uložené obmedzenie je podľa sťažovateľa neprimerané a nesúvisí s trestnou činnosťou, ktorá sa mu kladie za vinu.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva podnikat' a vykonávať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 ústavy uznesením mestského súdu, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľa na zrušenie alebo zmenu primeraných povinností a obmedzení podľa § 82 ods. 2 Trestného poriadku.

10. V prvom rade považuje ústavný súd za nevyhnutné vyjadriť sa k prípustnosti ústavnej sťažnosti sťažovateľa.

11. Predmetom rozhodovania všeobecného súdu podľa § 82 ods. 2 Trestného poriadku je v prvom rade posúdenie existencie väzobného dôvodu ako základného materiálneho predpokladu ďalšieho trvania uložených povinností a obmedzení. I keď v týchto súvislostiach nejde priamo o rozhodnutie o väzbe, ktoré by Trestný poriadok explicitne uvádzal v taxatívnom výpočte ustanovenia § 72 ods. 1 Trestného poriadku, vo svojej podstate tu všeobecný súd rozhoduje o existencii či neexistencii väzobného dôvodu a obmedzení základných ľudských práv a slobôd (sloboda pohybu a pobytu, sloboda podnikania, právo na súkromie a pod.), ktoré častokrát predstavujú výrazný zásah do práv dotknutej osoby, i keď nemusí ísť priamo o osobnú slobodu. Vzhľadom na uvedené III. senát ústavného súdu vyjadruje presvedčenie, že sťažnosť proti rozhodnutiu všeobecného súdu o návrhu na zrušenie alebo zmenu primeraných povinností a obmedzení podľa § 82 ods. 2 Trestného poriadku je prípustná, a preto by mala byť dotknutou osobou vyčerpaná skôr, než sa obráti ústavnou sťažnosťou na ústavný súd.

12. Vzhľadom však na skutkové okolnosti tejto veci (body 5 a 6 uznesenia) a pri rozbiehajúcej sa judikatúre samotných všeobecných súdov v otázke prípustnosti opravného prostriedku proti napadnutému uzneseniu všeobecného súdu, ústavný súd konštatuje, že dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle ustanovenia §132 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pre ktoré sťažovateľ nevyčerpal uvedený prostriedok nápravy, sú dané, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania posúdil.

13. Ústavný súd z uznesenia krajského súdu sp. zn. 3Tos/53/2022 z 13. mája 2022, ktorým bola sťažovateľovi nahradená väzba a boli mu uložené primerané povinnosti a obmedzenia, zistil, že prečinu kupliarstva sa mal sťažovateľ dopustiť na tom skutkovom základe, že inzeroval možnosť získať zárobok poskytovaním masáží, čím získal kontakt na poškodenú osobu, ktorá v konečnom dôsledku poskytovala erotické služby. Následne poškodenej na portáli Pocec.sk vytvoril profil pre účely komunikácie s klientmi, ktorí majú záujem o sexuálne služby poškodenej, pričom oficiálne sa v zverejnenom profile uvádzalo poskytovanie masáží. Tvrdenie sťažovateľa, že obmedzenie, ktoré mu bolo súdom uložené a ktoré spočíva v zákaze poskytovania a inzercie masážnych služieb, nesúvisí s trestnou činnosťou, ktorá sa mu kladie za vinu, tak nemôže obstať. Trestnej činnosti sa mal sťažovateľ dopúšťať v súvislosti s poskytovaním masážnych služieb, respektíve prostredníctvom ich inzercie. Vzhľadom na uvedené uložené obmedzenie posilňuje účel, ktorý by sa inak dosiahol väzbou z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, t. j. že obvinený bude pokračovať v trestnej činnosti.

14. Podobne aj v napadnutom uznesení mestský súd konštatoval, že zákonným účelom uloženého obmedzenia vo forme zákazu poskytovania masážnych služieb bolo jednoznačné zamedzenie prípadného pokračovania v trestnej činnosti, pričom poukázal už aj na odsudzujúci, aj keď zatiaľ neprávoplatný rozsudok, ale aj na ďalšie trestné konanie vedené proti sťažovateľovi na Mestskom súde Bratislava I pod sp. zn. B3-6T/11/2022, kde je sťažovateľ v zmysle obžaloby dôvodne podozrivý tiež zo zločinu kupliarstva spolupáchatelstvom, zločin šírenia toxikománie spolupáchatelstvom a prečinu ohrozenia mravnej výchovy mládeže spolupáchatelstvom. Aj táto trestná činnosť spočívala v tom, že mala maloletá osoba v byte sťažovateľa vykonávať prostitúciu

a sťažovateľ mal pre ňu zabezpečovať klientov prostredníctvom profilov na sociálnych sieťach. Mestský súd bol teda toho názoru, že predmetné obmedzenie, ktoré bolo uložené odvolacím súdom, nepochybne smeruje k splneniu účelu, ktorý by inak bol splnený len priamym výkonom väzby.

15. Ústavný súd uvádza, že z podstaty primeraných povinností a obmedzení podľa § 82 Trestného poriadku vyplýva, že sú vždy spojené so zásahom do niektorého zo základných práv alebo slobody dotknutého subjektu. V konkrétnom prípade sťažovateľa ide o obmedzenie práva slobodne podnikat' alebo vykonávať inú zárobkovú činnosť. Pokiaľ však takéto obmedzenie spĺňa podmienku legality, legitimacy a proporcionality, treba ho kvalifikovať ako ústavne konformné a súladné s ústavou a dohovorom.

16. Z napadnutého uznesenia mestského súdu vyplýva, že v súlade so zákonom nebolo sťažovateľovi uložené obmedzenie zrušené ani zmenené, keďže smeruje k posilneniu účelu preventívnej väzby, a to vzhľadom na spôsob páchania trestnej činnosti, ktorá sa sťažovateľovi kladie za vinu, ako aj s ohľadom na ďalšie trestné stíhanie sťažovateľa už vo fáze po podaní obžaloby za podobnú trestnú činnosť. Čo sa týka primeranosti uloženého obmedzenia, skutočnosť, že sťažovateľovi bol uložený zákaz poskytovania masážnych služieb a ich inzercie, vyplýva z toho, že sa trestnej činnosti mal dopúšťať v súvislosti alebo priamo prostredníctvom (inzercie) tejto činnosti. Obmedzenie sa pritom týka len tohto jedného typu poskytovaných služieb, i keď ide o živnosť sťažovateľa, a nelimituje sťažovateľa vykonávať akúkoľvek inú zárobkovú činnosť.

17. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že mestský súd sa v napadnutom uznesení v dostatočnej miere vysporiadal s podmienkami ďalšieho trvania uložených povinností a obmedzení, pričom z jeho obsahu alebo sťažnostných námietok sťažovateľa ústavný súd nezistil žiadne relevantné argumenty, ktoré by spochybňovali legalitu, legitimitu či proporcionalitu uložených obmedzení. Ústavný súd preto odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2024

Robert Šorl
predseda senátu